

महाराष्ट्र शासन

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

महाराष्ट्रातील ग्रामीण व नागरी भागाकरिता पायाभूत वर्ष २००३ वर आधारित

एप्रिल, २०२० चे ग्राहक किंमती निर्देशांक

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्रातील ७४ नागरी व ६८ ग्रामीण भागातील निवडलेल्या केंद्रांतून अंशकालीन भावसंकलक म्हणून नियुक्त केलेल्या भावसंकलकांमार्फत जीवनावश्यक वस्तूंच्या किंमतीबाबतची माहिती साप्ताहिक पध्दतीने गोळा करून दरमहा त्यावर आधारित वेगवेगळे ग्राहक किंमती निर्देशांक तयार करून प्रकाशित करते.

कोरोना विषाणूमुळे उद्भवलेल्या संसर्गजन्य आजाराचा प्रारंभ रोखण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना म्हणून लॉकडाऊन व या कालावधीत प्रवासाकरिता विविध निर्बंध शासनामार्फत घोषित करण्यात आले होते. त्यामुळे भावसंकलकांना वस्तूकरिता किंमतीची माहिती कमी/अल्प प्रमाणात उपलब्ध झाल्यामुळे राष्ट्रीय सांख्यिकी कार्यालयाप्रमाणे महाराष्ट्राकरिता फक्त 'खाद्यपदार्थ' व 'इंधन व दिवाबत्ती' या गटाकरिता निर्देशांक परिगणित करण्यात आले आहे.

माहे एप्रिल, २०२० करिता महाराष्ट्रातील ग्रामीण व नागरी भागाकरिता गट आणि उपगट निहाय ग्राहक किंमती निर्देशांक परिशिष्ट - १ मध्ये देण्यात आले आहेत. ग्रामीण व नागरी भागासाठी 'खाद्यपदार्थ' निर्देशांक अनुक्रमे ३१९.८१ व ३२२.३५ व 'इंधन व दिवाबत्ती' निर्देशांक अनुक्रमे ५७०.०३ व ५६१.६२ इतका आहे.

सर्वसाधारण, गट, उपगट निर्देशांकानिहाय चलन वाढीचे दर परिशिष्ट -२ मध्ये देण्यात आलेले आहेत.

(पु. हि. भगूरकर)

सहसंचालक (रा.उ.)

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,

मुंबई.

परिशिष्ट - १
महाराष्ट्रातील ग्रामीण व नागरी भागाकरिता सर्वसाधारण गट उपगट निहाय
ग्राहक किंमती निर्देशांक

पायाभूत वर्ष २००३=१००

गट	उपगट	वर्णन	ग्रामीण			नागरी		
			फेब्रुवारी २०२०	मार्च २०२०	एप्रिल २०२०	फेब्रुवारी २०२०	मार्च २०२०	एप्रिल २०२०
१		खाद्यपदार्थ						
	अ)	अन्न धान्ये	२७५.०८	३०१.९५	३०५.६८	२५२.०६	२८२.८९	२९२.८७
	ब)	डाळी	३१८.९४	३२१.६७	३३७.९०	३२५.४१	३२६.७४	३४३.१८
	क)	दूध व दूधाचे पदार्थ	३७२.५४	३७१.५०	३६८.८९	३४७.३१	३४८.१०	३४८.१९
	ड)	खाद्यतेल	२१२.८२	२१२.७२	२१५.४२	२१४.९३	२१६.२३	२२०.०४
	इ)	मांस, मासे व अंडी	४३०.५९	४३३.९०	४४३.३९	४२५.५५	४२१.९२	४४२.१६
	फ)	भाजीपाला व फळे	३३२.३०	३२१.७३	३४५.४८	३२९.९१	३१८.५६	३४४.३१
	ग)	मसाले व मसाल्याचे पदार्थ	४१९.०९	३९८.०२	४०१.९०	३५९.५८	३५३.८१	३५८.२६
	ह)	इतर खाद्यपदार्थ	२६२.७९	२६३.२८	२६२.२४	३०४.६३	३०५.०५	३१२.४२
		एकूण खाद्यपदार्थ	३०७.०९	३१२.६८	३१९.८१	३०६.२१	३११.३४	३२२.३५
२		पान, सुपारी, तंबाखू इ.	४५३.४६	४५२.९२	#	४३९.८१	४४०.६८	#
३		इंधन व दिवाबत्ती	५३८.४१	५३७.८६	५७०.०३	५२२.४२	५२१.८१	५६१.६२
४		कापड	१४८.४१	१४८.५६	#	१५१.५१	१५१.६३	#
५		संकीर्ण						
	अ)	वैद्यकीय सेवा				२१३.०७	२१३.१२	२१२.६६
	ब)	शिक्षण व मनोरंजन				२१०.९५	२११.२७	#
	क)	वाहतूक व दळणवळण				१८०.०२	१७९.१७	#
	ड)	वैयक्तीक सेवा				२५०.४७	२५०.०१	#
	इ)	इतर				२२३.६९	२२३.९५	#
		एकूण संकीर्ण	२२०.४०	२२०.५३	#	२०७.६६	२०७.४६	#
		सर्वसाधारण निर्देशांक	२९९.०२	३०१.९५	#	२८४.५१	२८६.७५	#

टिप :

कोरोना विषाणूमुळे उद्भवलेल्या संसर्गजन्य आजाराचा प्रारंभिक रोगप्रतिसादी शासनामार्फत लॉकडाऊन घोषित करण्यात आले होते. त्यामुळे वस्तूकरिता किंमतीची माहिती कमी/अल्प प्रमाणात उपलब्ध झाल्यामुळे राष्ट्रीय सांख्यिकी कार्यालयाप्रमाणे महाराष्ट्राकरिता फक्त 'खाद्यपदार्थ' व 'इंधन व दिवाबत्ती' या गटाकरिता निर्देशांक परिगणित करण्यात आले आहे.

परिशिष्ट - २

महाराष्ट्रातील ग्रामीण व नागरी भागाकरिता ग्राहक किंमती निर्देशांकावर आधारित
माहे एप्रिल, २०२० करिता वार्षिक चलन वाढीचा दर (%)

पायाभूत वर्ष २००३=१००

गट	उपगट	वर्णन	ग्रामीण			नागरी		
			एप्रिल २०१९	एप्रिल २०२०	चलन वाढ	एप्रिल २०१९	एप्रिल २०२०	चलन वाढ
१		खाद्यपदार्थ						
	अ)	अन्न धान्ये	२७४.५७	३०५.६८	११.३३	२४१.४४	२९२.८७	२१.३०
	ब)	डाळी	२८३.८९	३३७.९०	१९.०२	२९०.०८	३४३.१८	१८.३१
	क)	दूध व दूधाचे पदार्थ	३५०.२२	३६८.८९	५.३३	३३४.९३	३४८.१९	३.९६
	ड)	खाद्यतेल	१९९.११	२१५.४२	८.१९	२०५.०३	२२०.०४	७.३२
	इ)	मांस, मासे व अंडी	३८९.१४	४४३.३९	१३.९४	३८७.१५	४४२.१६	१४.२१
	फ)	भाजीपाला व फळे	३१२.८३	३४५.४८	१०.४४	३१६.५१	३४४.३१	८.७८
	ग)	मसाले व मसाल्याचे पदार्थ	३३९.६१	४०१.९०	१८.३४	२८८.४८	३५८.२६	२४.१९
	ह)	इतर खाद्यपदार्थ	२५६.३७	२६२.२४	२.२९	२९८.८७	३१२.४२	४.५३
		एकूण खाद्यपदार्थ निर्देशांक	२८९.९०	३१९.८१	१०.३२	२९०.५५	३२२.३५	१०.९४
२		पान,सुपारी,तंबाखू इ.		#			#	
३		इंधन व दिवाबत्ती निर्देशांक	५२०.९५	५७०.०३	९.४२	५०३.५४	५६१.६२	११.५३
४		कापड		#			#	
५		संकीर्ण						
	अ)	वैद्यकीय सेवा				२१०.५३	२१२.६६	१.०१
	ब)	शिक्षण व मनोरंजन						
	क)	वाहतूक व दळणवळण						
	ड)	वैयक्तिक सेवा						
	इ)	इतर						
		एकूण संकीर्ण		#			#	
		सर्वसाधारण गट		#			#	

टिप :

कोरोना विषाणूमुळे उद्भवलेल्या संसर्गजन्य आजाराचा प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी शासनामार्फत लॉकडाऊन घोषित करण्यात आले होते. त्यामुळे वस्तूकरिता किंमतीची माहिती कमी/अल्प प्रमाणात उपलब्ध झाल्यामुळे राष्ट्रीय सांख्यिकी कार्यालयाप्रमाणे महाराष्ट्राकरिता फक्त 'खाद्यपदार्थ' व 'इंधन व दिवाबत्ती' या गटाकरिता निर्देशांक परिगणित करण्यात आले आहे.